

Bestendiging en verduurzaming van het onderzoeks- en expertisenetwerk post-COVID

Datum geplaatst: 30 september 2025

Deadline: **2 december 2025, 14.00 uur**

Inhoud

1.	Samenvatting.....	1
2.	Doel subsidieoproep.....	2
3.	Voorwaarden en verplichtingen.....	3
3.1	Voorwaarden.....	4
3.1.1.	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?.....	4
3.1.2	Staatssteun voorkomen.....	4
3.1.3.	Samenwerking en bijdrage van derden.....	4
3.1.4.	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	5
3.1.5.	Praktische voorwaarden.....	5
3.2	Verplichtingen.....	6
4.	Beoordeling en prioriteitstelling.....	6
4.1	Beoordelingsprocedure.....	6
4.2	Relevantiecriteria.....	6
4.3	Kwaliteitscriteria.....	7
4.4	Prioriteitstelling.....	8
5.	Indienen.....	8
5.1	Indiening via Mijn ZonMw.....	8
5.2	Tips.....	8
5.3	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag.....	9
5.4	Inhoudelijke vragen.....	9
5.5	Technische vragen.....	9
5.6	Downloads en links.....	9
6.	Bijlagen.....	9
	Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB.....	10

1. Samenvatting

Wie

U kunt uitsluitend een aanvraag indienen wanneer u als projectleider bent verbonden aan een gehonoreerd project uit de eerdere subsidieronde [Onderzoeks- en expertisenetwerk post-COVID](#). Als hoofdaanvrager kunt u maximaal één aanvraag indienen.

De volgende partij(en) kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

- Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht¹.
- Uitvoerders van een wettelijke taak/belangenorganisaties die voor dit project belangenbehartigende activiteiten uitvoeren. U moet in de subsidieaanvraag aangeven welke wettelijke taak of belangenbehartigende activiteiten u in dit verband uitvoert.
- Nederlandse zorginstellingen².
- Overige Nederlandse (onderzoeks)organisaties.

Waarvoor

Het doel van deze oproep is het bestendigen en verduurzamen van het Onderzoeks- en expertisenetwerk post-COVID. Dit netwerk richt zich voornamelijk op het systematischer uitvoeren en harmoniseren van post-COVID onderzoek, om de resultaten sneller en gericht te benutten in de zorg voor mensen met post-COVID. De activiteiten die met deze subsidieoproep gefinancierd worden zijn gericht op de continuering en het toekomstbestendig maken van deze kennis- en onderzoeksinfrastructuur.

Wat

Vanuit het post-COVID programma stelt ZonMw maximaal € 2.300.000,- beschikbaar voor deze subsidieronde. Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Co-financiering is geen vereiste, maar strekt zeer tot aanbeveling. Het budget dient realistisch, goed onderbouwd en in verhouding tot de projectomvang zijn.

De maximale looptijd bedraagt 25 maanden. Het project moet tevens uiterlijk 30 juni 2028 afgerond zijn. Het project dient zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 2 maanden na honorering van start te gaan.

Wanneer

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	2 december 2025, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten en ervaringsdeskundigen	15 januari 2026
Deadline indienen wederhoor	29 januari 2026, 10.00 uur
Besluitvergadering inclusief interview	Begin maart 2026*
Ontvangst besluit	April 2026
Uiterlijke startdatum project	Zo snel mogelijk, maar uiterlijk 2 maanden na honorering
Uiterlijke einddatum project	30 juni 2028**

* Een interview tijdens de besluitvergadering is onderdeel van het beoordelingstraject van uw subsidieaanvraag. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd. De planning van de besluitvergadering is afhankelijk van de beschikbaarheid van de commissieleden. U ontvangt hiervoor te zijner tijd een uitnodiging.

** Afwijken van de uiterlijke einddatum is niet mogelijk. Budgetneutrale verlengingen tijdens de uitvoering van het project kunnen niet worden toegekend vanwege de vastgestelde looptijd van het post-COVID programma.

¹ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

² Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, Wet toelating zorginstellingen

2. Doel subsidieoproep

Deze oproep richt zich op het verduurzamen en bestendigen van de opgezette infrastructuur van het onderzoeks- en expertisenetwerk voor post-COVID.

Achtergrond

ZonMw heeft van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in 2023 de opdracht ontvangen voor een [post-COVID programma](#) voor de financiering van onderzoek naar post-COVID, het versterken van de kennisinfrastructuur en het inrichten van een onderzoeks- en expertisenetwerk. Post-COVID verwijst naar de aanhoudende gezondheidsproblemen die sommige mensen ervaren na herstel van een besmetting met SARS-CoV-2. De symptomen beslaan een breed spectrum en kunnen variëren van mild tot zeer ernstig. Post-COVID treft de maatschappij als geheel en is niet beperkt tot de patiëntengroep. Uit het rapport 'Maatschappelijke gevolgen van long covid' komt onder andere het maatschappelijk belang naar voren.³ Uit het rapport blijkt hoe groot de maatschappelijke impact is en dat er vraag is naar meer kennis omtrent post-COVID.

Onderzoekers proberen te begrijpen waarom sommige mensen volledig herstellen van COVID-19, terwijl anderen aanhoudende gezondheidsproblemen ervaren. Ondanks dat er inmiddels is ingezet op biomedisch en klinisch onderzoek naar post-COVID, is er op dit moment nog niet voldoende begrip over de onderliggende biologische mechanismen en eventuele risicofactoren die van invloed zijn op het ontstaan of persistentie van post-COVID klachten. Daarnaast zijn er nog geen bewezen behandelingen beschikbaar die post-COVID kunnen voorkomen of post-COVID klachten kunnen wegnemen.

Onderzoeks- en expertisenetwerk

Coördinatie, organisatie en ondersteuning van onderzoek is essentieel voor de uitvoering van complex en veelomvattend onderzoek zoals noodzakelijk is voor post-COVID. Daarnaast is samenwerking belangrijk voor het opbouwen van expertise en bespoedigt het onder andere kennisdeling, optimaal gebruik van data en het vinden van gezamenlijke oplossingen. Een kennisinfrastructuur en gedragen afspraken vergroten tevens de harmonisatie en mogelijkheden van onderzoek en bespoedigen het opleveren van resultaten.

In 2023 heeft ZonMw een subsidieronde opengesteld om invulling te geven aan het opzetten van een post-COVID onderzoeks- en expertisenetwerk. Het [Post-COVID Netwerk Nederland](#) (PCNN) is hieruit voortgekomen en is in maart 2024 van start gegaan. Het netwerk beoogt een integrale en multidisciplinaire aanpak, over domeinen en expertises heen. Op deze wijze wordt versnippering van onderzoek verminderd en kan (nieuwe) wetenschappelijke kennis uit biomedisch, klinisch en zorg-gerelateerd onderzoek snel worden omgezet in de praktijk. Het gaat om een open netwerk waarbij relevante reeds bestaande en nieuwe initiatieven zich kunnen aansluiten.

Bestendiging, verduurzaming en samenwerking

Voor structurele inbedding en duurzame continuering van het opgezette netwerk is het van groot belang dat de infrastructuur, inclusief de opgedane kennis, gemaakte afspraken, behaalde resultaten, verzamelde data en biologische materialen, ook op lange termijn behouden blijft. Om dit te realiseren is gerichte inzet nodig van activiteiten die bijdragen aan de bestendiging en verduurzaming van deze infrastructuur. Onder private partijen is de bereidheid om hierin te investeren vanuit financieel oogpunt beperkt, aangezien het doel van het netwerk geen directe commerciële opbrengsten biedt. Het is tevens van belang dat het netwerk kan blijven voortbestaan in een impactvol samenwerkingsverband, waarin alle relevante partijen vertegenwoordigd zijn. Daarbij is het belangrijk om ook de wezenlijke betrokkenheid van patiëntenorganisaties en ervaringsdeskundigen te continueren en op een duurzame wijze te verankeren.

Nadat het netwerk begin 2024 van start is gegaan, zijn vanaf november 2024 op initiatief van het Ministerie van VWS en in opdracht van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) de eerste klinische post-COVID expertisecentra geopend. Deze expertisecentra hebben als doel het bieden van hoogwaardige post-COVID zorg en het versneld opdoen van kennis en ervaring in de praktijk. Om tot een landelijk gedragen post-COVID aanpak te komen en de opgedane kennis uit het netwerk zo snel mogelijk toe te passen in de zorgpraktijk, is het van belang dat de samenwerking

³ [Rapport "Maatschappelijke gevolgen van long covid" \(overheid.nl\)](#)

en afstemming tussen het netwerk en de klinische expertisecentra zo optimaal mogelijk wordt vormgegeven en benut.

Doel van deze subsidieoproep

Het doel van deze subsidieoproep is het bestendigen en verduurzamen van het onderzoeks- en expertisenetwerk post-COVID. De te bestendigen onderdelen van het netwerk dragen bij aan harmonisatie, optimalisatie en kennisdeling, en zijn aantoonbaar essentieel voor het voortbestaan en de verduurzaming van het post-COVID netwerk. Hiermee wordt beoogd dat de cruciale onderdelen van de infrastructuur, evenals de samenwerking tussen relevante partijen, op lange termijn behouden blijven. Hierdoor kan het netwerk ook in de toekomst effectief bijdragen aan de harmonisatie en optimalisatie van post-COVID onderzoek, efficiënte en doelgerichte kennisdeling, en het zo snel mogelijk toepassen van de opgedane kennis in de (zorg)praktijk.

Activiteiten relevant voor deze oproep

Activiteiten die via deze subsidieoproep gesubsidieerd kunnen worden zijn gericht op de instandhouding en verduurzaming van de kennis- en onderzoeksinfrastructuur. Er kan gedacht worden aan de volgende activiteiten:

- Het (door)ontwikkelen van een verduurzamingsstrategie ter bevordering van een toekomstbestendig netwerk, ook na de projectperiode.
- Interne en externe communicatieactiviteiten gericht op het versterken van de positionering van het netwerk, het verspreiden van gemaakte afspraken en resultaten, het vergroten van de zichtbaarheid en het bevorderen van harmonisatie binnen het netwerk.
- Implementatieactiviteiten gericht op kennisbenutting en de borging hiervan, zoals nascholings- en onderwijsactiviteiten om kennisverspreiding richting (toekomstige) professionals te bevorderen. Hierbij kan tevens gedacht worden aan het opstellen van een toekomstgericht implementatieplan, zodat deze activiteiten ook na afloop van de subsidieperiode kunnen worden voortgezet.
- Het in stand houden en het doorontwikkelen van de governancestructuur van het netwerk, waaronder mogelijke uitbreiding van de (project)managementcapaciteit.
- Het treffen van afspraken en de implementatie hiervan op het gebied van (her)gebruik van data, datamanagement en overkoepelende analyses van onderzoeksdata.
- Het opzetten van een studiemanagementsysteem ten behoeve van de registratie, coördinatie en monitoring van de studies die zijn aangesloten bij het netwerk. Hierbij kan in afstemming en samenwerking met de post-COVID expertisecentra worden gewerkt aan de realisatie van een geharmoniseerd studiemanagementsysteem.
- Het duurzaam in stand houden van de bestaande biobank met bijbehorende materialen.
- Het actualiseren en onderhouden van het digitaal platform waar mensen met post-COVID zich kunnen aanmelden voor onderzoek.
- Het verankeren van patiëntparticipatie en aantrekken van andere relevante stakeholders.
- Activiteiten gericht op het versterken van bestaande, het voortbouwen op, en het aangaan van nieuwe samenwerkingen met relevante (inter-)nationale initiatieven. Daarnaast zijn activiteiten mogelijk die de samenwerking met de (zorg)praktijk versterken, waarbij inzichten uit de zorgpraktijk wordt benut binnen het netwerk en onderzoeksresultaten versneld naar de zorg doorgeleid worden.
- Activiteiten gericht op het versterken van de samenwerking en het harmoniseren van activiteiten en processen tussen het netwerk en de bestaande post-COVID expertisecentra.

Niet-subsidiabele activiteiten

Het uitvoeren van nieuw of aanvullend onderzoek komt in deze ronde niet voor subsidie in aanmerking. Dit geldt tevens voor activiteiten die niet direct bijdragen aan de instandhouding en verduurzaming van de infrastructuur en die buiten de hierboven geschetste subsidiabele kaders vallen.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1 Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

In deze subsidieronde kunt u uitsluitend een subsidieaanvraag indienen wanneer u als projectleider bent verbonden aan een gehonoreerd project uit de eerdere ronde [Onderzoeks- en expertisenetwerk post-COVID](#). Als hoofdaanvrager kunt u maximaal één aanvraag indienen.

De volgende partij(en) kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

- Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht⁴.
- Uitvoerders van een wettelijke taak/belangenorganisaties die voor dit project belangenbehartigende activiteiten uitvoeren. U moet in de subsidieaanvraag aangeven welke wettelijke taak of belangenbehartigende activiteiten u in dit verband uitvoert.
- Nederlandse zorginstellingen⁵.
- Overige Nederlandse (onderzoeks)organisaties.

3.1.2 Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁶. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

DAEB vrijstellingsbesluit

Indien (een deel van) de binnen een project uit te voeren activiteiten voor deze subsidieoproep door ZonMw worden aangemerkt als een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB'), betekent dit dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. In [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#) vindt u meer informatie over het DAEB Vrijstellingsbesluit, evenals de vereisten van het DAEB Vrijstellingsbesluit waaraan moet worden voldaan.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

- Co-financiering en/of in-natura bijdragen van derden is niet verplicht, maar strekt zeer tot aanbeveling.
- Het is mogelijk om als (nieuwe) samenwerkingspartner uitsluitend een adviserende rol in het project te vervullen. In dat geval kan er geen aanspraak gemaakt worden op subsidie en worden deze partijen niet opgenomen in de (aanvulling op de bestaande) samenwerkingsovereenkomst.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of, indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

⁴ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

⁵ Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, Wet toelating zorginstellingen

⁶ Artikel 107 VWEU.

Bij het toevoegen van nieuwe partij(en) aan het huidige samenwerkingsverband moeten samenwerking en sponsoring uiterlijk 3 maanden na de start van het project contractueel vastgelegd zijn.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per nieuwe samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde

- Kan maximaal €2.300.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 25 maanden. De uiterlijke einddatum van het project is 30 juni 2028. Afwijken van de uiterlijke einddatum is niet mogelijk. Budgetneutrale verlengingen tijdens de uitvoering van het project kunnen niet worden toegekend vanwege de vastgestelde looptijd van het post-COVID programma.
- Kosten die worden gemaakt voor de in deze oproep omschreven activiteiten zijn subsidiabel vanaf de deadline van het indienen van de projectaanvraag, tenzij het gekozen staatssteuninstrument anders bepaalt. Het kostenrisico bij niet-honorering ligt bij de aanvrager.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt €2.300.000,-.

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Engels.
- Het is verplicht om bij de uitgewerkte subsidieaanvraag een gedetailleerde begroting met onderbouwing van de begroting toe te voegen als bijlage. Maar hiervoor gebruik van het DAEB begrotingsformat onder de sectie 'Downloads begrotingen' op [deze webpagina](#).
 - Maak duidelijk welke organisatie welke activiteiten voor welk bedrag gaat doen. Geef dit bij voorkeur per werkpakket of onderdeel aan.
 - Neem in de begroting de kosten op voor datastewardship en - indien van toepassing - het gebruik van data services en extra infrastructuur gedurende het project. Betrek hierbij een datasteward/-expert van uw instituut, die is geïnformeerd over de aanpak in deze subsidieronde.
 - Neem een vergoeding voor patiëntenparticipatie op in de begroting.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - Toelichting op de begroting

- Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring waarbij nieuwe partner(s) zich aansluit bij het bestaande samenwerkingsverband: [een Letter of Commitment](#).
- Optioneel: max 2 A4 met figuren en tabellen.

Wanneer een toegevoegde bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

3.2 Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek welke geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1 Beoordelingsprocedure

In deze subsidieronde kunnen uitsluitend uitgewerkte subsidieaanvragen worden ingediend. Er is geen sprake van een projectideefase. De beoordelingsprocedure bestaat uit een schriftelijke beoordeling door referenten en ervaringsdeskundigen. De referenten beoordelen uw subsidieaanvraag op kwaliteit. De kwaliteitsbeoordelingen van de referenten ontvangt u van ons in geanonimiseerde vorm. Daarnaast wordt de relevantie van uw subsidieaanvraag beoordeeld door ervaringsdeskundigen, die uw aanvraag specifiek beoordelen vanuit het patiëntperspectief. Deze beoordeling zult u tevens in geanonimiseerde vorm ontvangen. U krijgt vervolgens de gelegenheid tot het geven van een schriftelijke reactie (wederhoor). U zult daarna worden uitgenodigd om deel te nemen aan een interview met de beoordelingscommissie.

De beoordelingscommissie geeft een eindoordeel over de relevantie, kwaliteit en de begroting. Zij doet dit op basis van de aanvraag, de beoordelingen van de referenten en ervaringsdeskundigen, het wederhoor en het interview. Hierbij hanteert de commissie de beoordelingscriteria uit deze subsidieoproep. Hieronder staan de relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

4.2 Relevantiecriteria

- **Diversiteit**
Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**
Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met ‘betrekken’ bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.

- **Toegang tot data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data (en andere bronnen voor onderzoek waaronder biologische materialen en software). U dient na honorering van uw aanvraag een datamanagementplan in te dienen. Indien u geen nieuwe data verzamelt en/of bestaande data gebruikt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.
Op de webpagina Instructies [FAIR-datamanagement subsidieaanvragers](#) staat uitgelegd wat in projecten gedaan kan worden voor herbruikbare en [FAIR-metadaten en data in onderzoeksprojecten](#). Het uitgangspunt is dat u waar mogelijk gebruik maakt van bestaande databestanden. Indien u nieuwe data gaat verzamelen, moet u daarbij zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande standaarden, modellen, terminologieën (etc.) die in het (post-)COVID onderzoek gebruikt worden. Voor projecten in het post-COVID programma is het verplicht om FAIR-metadaten te produceren. U ontvangt hierover te zijner tijd nadere informatie. Wij raden u aan om in een vroeg stadium een datasteward/-expert te betrekken bij uw aanvraag.
- **Toepassing in termen van impact**
Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).
- **Oproep specifieke relevantiecriteria**
 - De subsidieaanvraag past binnen de algemene kaders van het [post-COVID programma](#), de subsidieronde [Onderzoeks- en expertisenetwerk Post-COVID](#), en binnen de specifieke doelstellingen zoals beschreven in deze subsidieoproep.
 - De activiteiten zijn essentieel voor de continuering en verduurzaming van de kennis- en onderzoeksinfrastructuur. De aanvraag beschrijft concreet de noodzaak van de te ondernemen activiteiten. Nieuwe of aanvullende (onderzoeks)activiteiten die niet bijdragen aan deze instandhouding of verduurzaming maken geen deel uit van het project.
 - Er is een duidelijk uitgewerkt plan aanwezig om tot een verduurzamingsstrategie te komen waarmee wordt geborgd dat de infrastructuur ook na afloop van de projectperiode behouden blijft.
 - Patiëntenparticipatie is een essentieel onderdeel en een vereiste in de continuering en verduurzaming van het netwerk. Er is een duidelijk plan voor het betrekken van belanghebbenden en eindgebruikers. De aanvraag beschrijft hoe met hen wordt overlegd, advies wordt ingewonnen, wordt samengewerkt en/of hoe zij betrokken worden gedurende en na afloop van de looptijd van het project.
 - Er wordt zoveel als mogelijk verbinding gemaakt, kennis ingewonnen en waar mogelijk voortgebouwd op reeds lopende relevante (inter-)nationale initiatieven. Hierbij is het van belang dat er naast post-COVID initiatieven ook verbinding wordt gemaakt met initiatieven op het gebied van andere postinfectieuze aandoeningen.
 - De aanvraag beschrijft hoe de samenwerking en afstemming met de reeds bestaande klinische post-COVID expertisecentra wordt georganiseerd en geharmoniseerd, voor een toekomstbestendig samenwerkingsverband.
 - De infrastructuur dient het open karakter te behouden, zodat ook in de toekomst geïnteresseerde relevante partijen zich kunnen blijven aansluiten.

4.3 Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**
 - Beschrijf de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing. Maak indien passend gebruik van *Key Performance Indicators* (KPI).
 - Onderbouw de noodzaak van de voorgenomen activiteiten ten behoeve van het bestendigen en verduurzamen van de infrastructuur.
- **Verduurzamingsstrategie**
 - Beschrijf hoe wordt toegewerkt naar een strategie voor duurzame instandhouding van de infrastructuur na afloop van de projectperiode. De mogelijkheid voor het opstellen van een business-case en de ontwikkeling van een juridische entiteit dient hierbij te worden

- verkend. De aanvraag onderbouwt de onderliggende afwegingen en keuzes, inclusief een risicomanagementplan.
- Voor de continuering en verdere opbouw van de infrastructuur zullen verschillende gefaseerde routes nodig zijn om zowel op de korte, als op de lange termijn infrastructurele zaken te organiseren en daarvoor structurele ondersteuning te verwerven. De aanvraag beschrijft een stappenplan en de randvoorwaarden. Per stap worden milestones, criteria voor doorontwikkeling, invulling van randvoorwaarden en bijbehorende financiering en financiers beschreven.
 - **Haalbaarheid**
Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
 - **Projectgroep**
Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van het project en de duurzame borging van het netwerk. In de projectgroep dient expertise op het gebied van business development en/of kennis- en onderzoeksinfrastructuren aanwezig te zijn.
 - **Governance**
Beschrijf hoe de governancestructuur, inclusief de rol van patiëntvertegenwoordigers hierin, in de aankomende periode verder wordt ingericht en hoe het na de projectperiode in stand wordt gehouden. Lever hiervoor een overtuigende onderbouwing aan.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4 Prioriteitstelling

Tijdens de beoordeling van de uitgewerkte aanvragen weegt de commissie relevantie en kwaliteit aan de hand van onderstaande matrix. In de matrix weegt relevantie zwaarder dan kwaliteit. Een subsidieaanvraag dient minimaal relevant en van goede kwaliteit te zijn om in aanmerking te kunnen komen voor honorering.

<i>Relevantie</i> <i>Kwaliteit</i>	Ze er re levant	Re levant	La ag re levant
Ze er go ed	1	3	afwijzen
Go ed	2	4	afwijzen
Vol do ende	afwijzen	afwijzen	afwijzen
Mat ig	afwijzen	afwijzen	afwijzen
On vol do ende	afwijzen	afwijzen	afwijzen

Subsidieaanvragen zijn honoreerbaar in de volgorde van prioritering 1 tot en met 4. De aanvragen in de niet-genummerde cellen zijn in geen geval honoreerbaar.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag is **dinsdag 2 december 2025, om 14.00 uur**.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat

sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van post-COVID, covid19@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Charel Boot, per mail via covid19@zonmw.nl of telefonisch via 070 349 54 67.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Programmapagina post-COVID](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB

Wanneer binnen deze subsidieronde subsidie wordt aangevraagd, verstrekt ZonMw de subsidie onder het DAEB Vrijstellingsbesluit⁷, mits aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt.

ZonMw heeft de beschreven activiteiten onder het kopje 'doel subsidieoproep' aangemerkt als economische activiteiten van algemeen belang. Voorafgaand aan de subsidieverlening zal ZonMw de subsidieontvanger(s) van de hierboven beschreven activiteiten via een besluit belasten met het beheer van een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB').

De DAEB zal (voor een deel) bestaan uit het uitvoeren van de in het projectvoorstel beschreven activiteiten.

De subsidieontvanger(s) die binnen deze subsidieronde subsidie ontvangen zijn op grond van artikel 5 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit verplicht om in hun boekhouding de kosten en de baten die samenhangen met de DAEB activiteiten gescheiden op te nemen van kosten en baten van activiteiten die niet onder de DAEB vallen.

De financiering van het project zal de maximale duur van het project niet overschrijden. De maximale duur van een project zal in lijn met het DAEB Vrijstellingsbesluit in ieder geval niet meer dan 10 jaar bedragen.

Het aangevraagde subsidiebedrag mag niet meer bedragen dan de nettokosten van de voorziene projectactiviteiten. De parameters voor de berekening van de compensatie voor elk project zijn opgenomen in de [begrotingsstukken van ZonMw](#). De berekeningswijzen opgenomen in de begrotingsstukken zijn in overeenstemming met artikel 4 van het DAEB Vrijstellingsbesluit. Gebleken overcompensatie vordert ZonMw op grond van artikel 6 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit terug. Is de looptijd van het project langer dan 3 jaar dan voert ZonMw een tussentijdse controle uit of er sprake is van overcompensatie.

In het geval van een consortium en bij de aanvraag nog onduidelijk is welke partijen aan het consortium deelnemen, is het mogelijk om deze partijen op een later moment aan het consortium toe te voegen. U dient het toevoegen van een nieuwe partij aan het consortium schriftelijk te melden bij ZonMw. De nieuwe partij zal pas onderdeel vormen van het consortium indien ZonMw goedkeuring heeft verleend. Voor alle partijen geldt dat ze afzonderlijk aan alle voorwaarden van het DAEB Vrijstellingsbesluit dienen te voldoen.

Indien blijkt dat de projectactiviteiten niet, of niet geheel zijn verricht, dan wel niet, of niet geheel aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan, kan ZonMw de subsidie op een lager bedrag vaststellen en uitbetaalde voorschotten(deels) terugvorderen.

⁷ Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, 2012/21/EU, PB EU 2012 L7/3.